Contributed by Sébastien Brulez
woensdag, 12 januari 2005 -

In november lanceerde de groep Carrefour zijn eerste product in België dat genetisch gemodificeerde organismeen (GGO's) bevat. Het gaat over frituurolie op basis van genetisch gemodificeerde sojaolie. Met een lage prijs van 1,55 euro per liter mikt de winkelketen op de bescheiden burger. Niet alleen de impact van GGO's op de gezonheid en het milieu zijn in het geding. Het gaat letterlijk om een nieuwe vorm van kolonialisme met als enige doel de toeëigening van het leven.

GGO's betekenen een dubbele bedreiging: enerzijds op het ecologische, anderzijds op het economische vlak. Eerste de milieukwestie. De rampzalige gevolgen van 'onvrijwillige' verspreiding kunnen al vastgesteld worden in verschillende landen die GGO's telen. "In bepaalde provincies in Canada is het onmogelijk geworden om biologisch koolzaad te telen. Zo belangrijk is de contaminatie door genetisch gemodificeerde organismen geworden", stelt Marc Fichers, algemeen secretaris van de vzw 'Nature et progrès'. Een wetenschapper van de Canadese universiteit van Manitoba verklaarde ter zake dat deze koolzaadvariëteit, die werd geselecteerd om resistent te zijn tegen onkruidverdelgers, "absoluut onmogelijk te controleren valt". De mythe over de mogelijkheid van het vreedzame samengaan tussen klassieke en genetisch gemodificeerde culturen, valt in duigen.

Darwin

De verspreiding van een plant is iets heel normaals. Darwin had dit al begrepen in de 19de eeuw. Vanaf het moment dat een plant echter gemodificeerd wordt om resistent te zijn tegen onkruidverdelgers of zelfs tegen bepaalde natuurlijke roofdieren, wordt ze invasief en moeilijk te elimineren. Dan haalt ze het onvermijdelijk op de klassieke variëteiten. Planten verspreiden zich op twee manieren: via de pollen en via de zaden. De pollen van koolzaad verspreiden zich tot vijf kilometer ver. De zaden raken gemengd in vrachtwagens, in oogstmachines en andere landbouwvoertuigen en verspreiden zich zo van het ene veld naar het andere. Van een veld met GGO's naar een GGO-vrij veld bijvoorbeeld. Of zoals Fichers stelt: "In Europa is niets voorzien om dat soort planten te oogsten. Om de verspreiding tegen te gaan zouden de landbouwvoertuigen die van het ene naar het andere veld gaan, schoongemaakt moeten worden. Wel, een schoonmaakbeurt voor een oogstmachine neemt al gauw een dag werk in beslag".

Privatiseren

Het tegengaan van de verspreiding van GGO's in de natuur vergt veel tijd... en geld: ongeveer 41 % extra uitgaven. Dat brengt ons op het tweede probleem, dat van de economie. Nog altijd volgens Fichers hebben de GGO's "geen enkel nut voor de landbouw". Ze laten zeker niet toe de derde wereld van de hongersnood te redden, zoals de Bush-administratie beweert. Waarom blijven de multinationals van de agrovoeding koppig proberen ons hun producten op te leggen, ondanks het bewezen gevaar voor het milieu en de biodiversiteit? Ondanks alle onbekende gevolgen die dit soort organismen zou kunnen hebben op de menselijke gezondheid? Ondanks de massale weigering van de bevolking om GGO's op hun bord te krijgen? De reden is voor niemand een geheim: de markt voor de commercialisering van GGO's is gigantisch en de beloofde winsten zijn dat evenzeer. GGO's worden beschermd door octrooien. Het wordt aan de landbouwer verboden zaden van GGO's te planten zonder ze gekocht te hebben bij de firma die ze heeft geproduceerd. Zoniet riskeert hij beschuldigd te worden van inbreuk tegen het intellectueel eigendom. Beeld je even in dat het geval van Canada veralgemeend zou worden (gelijkaardige gevallen van contaminatie deden zich ook al voor in Mexico, waar de lokale maïs tot 35 % gecontamineerd is door genetisch gemodificeerde maïs). De bedrijven van de agrovoeding zouden dan als enige in staat zijn te bepalen wat geproduceerd wordt, in welke hoeveelheden en op welke plaats. Daarenboven zou de bioboer de kosten moeten dragen om zijn gewassen te beschermen tegen de invasie van GGO's en om niet van diefstal beschuldigd te worden (dit deed zich voor in Canada, waar het hooggerechtshof een landbouwer schuldig verklaarde). Dat is het principe waarbij de vervuilde betaalt!

Contributed by Sébastien Brulez
woensdag, 12 januari 2005 -

Het offensief is gelanceerd

De VS startten al de kolonisatie van het leven in de landen van het zuiden. Ze deden een groot deel van hun stocks aan GGO's van de hand via hun programma van voedselhulp (die ze leverden onder de vorm van zaden). 'Humanitaire' hulp wordt zo getransformeerd in een bedenkelijk wapen. Eens een land gecontamineerd is door GGO's heeft de regering geen enkele reden meer om zich te verzetten tegen de teelt hiervan. De multinationals van de biotechnologie en hun politieke bondgenoten in de VS en in Europa zijn de enigen die voordeel halen bij de commercialisering van GGO's. Na het moratorium op GGO's enkele maanden geleden opgeheven te hebben, verdedigt de Europese Commissie vandaag deze gewassen door dik en dun. Toch voorziet een clausule dat een lidstaat die geldige redenen heeft om te stellen dat een GGO, die de toestemming kreeg om op de markt gebracht te worden, een risico betekent voor de menselijke gezondheid en het milieu, het gebruik en/of de verkoop hiervan op zijn territorium kan beperken of verbieden. Deze clausule werd al een negental keer ingeroepen door lidstaten. In elk van die gevallen oordeelde dat het wetenschappelijk comité van de EU dat er geen nieuw bewijs werd geleverd dat de annulering kan rechtvaardigen van de oorspronkelijke beslissing om de GGO's toe te laten. Momenteel is er geen enkele GGO op de Belgische velden te bespeuren. Niettemin blijft waakzaamheid geboden.